

47. Pž-7326/07-5

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u ime Republike Hrvatske, po sucu pojedincu Branki Ćiraković, u pravnoj stvari tužitelja I. B., profesionalnog ribara iz P., kojeg zastupa punomoćnik Z. B., odvjetnik u S., protiv tuženika T. O. d.d. Z., kojeg zastupa punomoćnik P. T., odvjetnik u S., radi isplate iznosa od 22.463,31 kn, odlučujući o tužnikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-1306/06 od 11. rujna 2007, 12. listopada 2010.

p r e s u d i o j e

Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-1306/06 od 11. rujna 2007.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-1306/06 od 11. rujna 2007., tuženiku je naloženo platiti tužitelju iznos od 22.463,31 kn sa zakonskim zateznim kamatama od 15. rujna 2005. do isplate (točka I. izreke) i naknaditi mu parnične troškove u iznosu od 4.820,00 kn (točka II. izreke).

Tako je prvostupanjski sud odlučio o tužbenom zahtjevu za isplatu štete po polici pomorskog kasko osiguranja broj 2120/05 od 13. travnja 2005., sklopljenoj među strankama za tužiteljev ribarski brod m/b T. S osnove štete na pogonskim dijelovima motora, tužitelj je tuženiku prijavio nastanak štete, na što ga je tuženik dopisom od 23. prosinca 2005. izvijestio da je njegov zahtjev neosnovan na temelju čl. 20. st. 7. Uvjeta za osiguranje brodova, jer je šteta nastala uslijed skrivenog nedostatka, odnosno umora materijala. Iako je u čl. 3. st. 2. t. 9. tih Uvjeta propisano da se posljedice skrivenog nedostatka ili umora materijala smatraju osiguranim slučajem, tužitelj je iz ukupnog iznosa štete od 52.716,76 kn (po procjeni sudskog vještaka) isključio iznos koji se odnosi na radilicu na kojoj je uzrok štete skrivena mana u iznosu od 25.253,45 kn, uz odbitak ugovorene franšize u iznosu od 5.000,00 kn. Tuženik je prigovorio pasivnoj legitimaciji, navodeći da je tužitelj trebao za tuženika označiti njegovu podružnicu u Splitu, ali prvostupanjski sud taj prigovor nije prihvatio, budući da podružnica nema pravnu osobnost. Ocjenom izvedenih dokaza, prvostupanjski sud je utvrdio: da je šteta nastala uslijed osiguranog slučaja; da ukupna šteta na pogonskom motoru osiguranog broda iznosi 52.716,76 kn; da je tužitelj prilikom postavljanja tužbenog zahtjeva prihvaćanjem tuženikovog prigovora, umanjio ukupan iznos štete. S obzirom na to da tuženik nije niti pokušao dokazati postojanje okolnosti za isključenje štete sukladno odredbama Pomorskog zakonika („Narodne novine“ broj 181/04, 76/07 i 146/08; dalje: PZ), prihvaćen je tužbeni zahtjev sa zakonskim zateznim kamatama (čl. 277. Zakona o obveznim odnosima, „Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, i 91/96; dalje: ZOO). O naknadi parničnih troškova prvostupanjski sud je odlučio primjenom odredbe čl. 154. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08 i 123/08; dalje: ZPP),

Protiv navedene presude, tuženik je izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da je ovaj sud ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U obrazloženju svoje žalbe tuženik u bitnome ponavlja da se nije ostvario osigurani slučaj, odnosno da rizici pokrića prema Uvjetima za osiguranje brodova, nisu obuhvaćeni štetnim događajem. Prvostupanjski

sud se pozvao na privatan nalaz i mišljenje vještaka, a prešutio je tuženikov dopis od 23. prosinca 2005. u kojem je jasno istaknuto da nisu ispunjene pretpostavke za naknadu štete. Time je pobijana presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka, jer o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi i sadržaju isprava u spisu.

Odgovor na žalbu nije podnijet.

Žalba nije osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju odredaba čl. 365. st. 2. i 467. ZPP-a u granicama dopuštenih žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9. i 11. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio kako je ona pravilna i zakonita.

Ovaj sud je utvrdio da pobijana presuda ima valjano obrazloženje iz koga je jasno koje je činjenice i na temelju kojih dokaza utvrdio prvostupanjski sud, na kojim odlučnim činjenicama je temeljio svoju ocjenu o sadržaju poslovnog odnosa i obveza koje bi iz tog odnosa proistekle za stranke u sporu.

U predmetnom slučaju riječ je o sporu male vrijednosti (čl. 502. st. 1. ZPP-a), a presuda ili rješenje kojim se završava spor u postupku u sporovima male vrijednosti može se pobijati samo zbog apsolutno bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 1., 2., 4., 5., 6., 8., 9., 10. i 11. ZPP-a i zbog pogrešne primjene materijalnog prava (čl. 467. st. 1. ZPP-a). Predmetnu presudu nije moguće pobijati zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Suprotno tuženikovim žalbenim navodima, prvostupanjski sud je pravilnom ocjenom izvedenih dokaza zaključio o tužnikovoj obvezi tužitelju platiti utuženi iznos.

Predmet spora je naknada štete koja je nastala na tužiteljevom brodu T., uslijed oštećenja pogonskih dijelova motora. Tužitelj je tuženiku prijavio nastanak štete i zatražio isplatu s osnove police kasko osiguranja broda broj 2120/05, sklopljene među strankama 13. travnja 2005.

Dopisom od 23. prosinca 2005., (kojeg je suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud pravilno ocijenio), tuženik je izvijestio tužitelja o tome da je njegov zahtjev neosnovan pozivom na čl. 20. st. 7. Uvjeta za osiguranje brodova, iznoseći tvrdnju da je šteta nastala uslijed skrivenog nedostatka, odnosno umora materijala. Tuženik je, prihvativši navedeni tuženikov prigovor, iz tražbine isključio popravak i zamjenu radilice te tražio naknadu štete nastale posljedicom loma radilice.

Za razrješenje spornog odnosa, prvostupanjski je sud bio dužan ispitati je li predmetna šteta pokrivena kasko osiguranjem broda, odnosno je li nastupio osigurani slučaj uslijed kojeg nastupa osigurateljeva obveza isplate naknade štete.

U pravu je tuženik kada u žalbi navodi da sudski vještak S. S. iz S., nije izradio nalaz i mišljenje po nalogu suda, budući da taj dokaz nije izveden tijekom parničnog postupka. Tu je ispravu tužitelj dostavio uz tužbu, osobno angažirajući vještaka za izradu nalaza i mišljenja prije pokretanja parnice. Sama činjenica što je prvostupanjski sud ocijenio navedenu ispravu, ne predstavlja povredu odredaba parničnog postupka, kako to tuženik neosnovano ističe.

Značaj sudskog vještačkog nalaza i mišljenja u parnici ima samo nalaz i mišljenje vještaka kojeg je u tom svojstvu odredio sud u konkretnoj parnici. To znači da nalaz i mišljenje vještaka koji nije izrađen po nalogu suda i na što se koja od stranaka u parnici poziva, nema dokaznu snagu vještačkog nalaza. Međutim, taj nalaz i mišljenje sudskog vještaka predstavlja privatnu ispravu, a time dakle i valjano dokazno sredstvo. Privatne isprave, za razliku od javnih, ne tvore predmnijevu istinitosti pa ih sud treba vrednovati i ocijeniti u sklopu svih ostalih provedenih dokaza.

U konkretnom slučaju, navedenu privatnu ispravu tuženik nije osporio. Naime, odgovarajući na tužbu, tuženik je prigovorio promašenoj pasivnoj legitimaciji, a osnovanost tog prigovora prvostupanjski je

sud pravilno otklonio, budući da su stranke sklopile Ugovor o osiguranju. Tuženikova podružnica u Splitu, za koju tuženik smatra da treba biti na tuženoj strani, nema svojstvo pravne osobnosti. Podružnica trgovačkog društva nije pravna osoba (čl. 7. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima, „Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09) pa zato ne može biti stranka u postupku. S obzirom na to da poslovanjem podružnice trgovačkog društva, prava i obveze stječe društvo a ne njegova podružnica, stranka u sporu o pravima i obvezama nastalih poslovanjem podružnice može biti samo društvo. Nadalje, tuženik je u odgovoru na tužbu izjavio kako tek podredno osporava ostale navode iz tužbe, a na ročištu od 11. rujna 2007. nije iznio nove prigovore.

Stoga je prvostupanjski sud, cijeneći sve isprave u spisu, kao i opisano tuženikovo držanje u parnici, pravilno odlučio prihvatiti rezultate te privatne isprave iz koje nesumnjivo proizlazi osnovanost tužbenog zahtjeva. Naime, izvidom štete na licu mjesta utvrđeno je da je nastala šteta na pogonskom motoru broda, dok je motor bio u normalnom radu, a motor je uredno održavan. Procjena ukupne štete na pogonskom motoru iznosila je 52.716,76 kn, od čega je tužitelj, upravo rukovodeći se razlogom tuženikovog otklanjanja isplate njene naknade iz njegovog dopisa od 23. prosinca 2005., zatražio utuženi iznos koji isključuje štetu radilice (na kojoj je navodno uočena skrivena mana) i ugovorenu franšizu.

Odredbom čl. 20. st. 7. Uvjeta osiguranja ugovoreno je da osiguratelj nije obvezan naknaditi štetu i troškove koji nisu nastali zbog rizika iz čl. 3. tih Uvjeta. Stranke su ugovorile da je osiguranjem obuhvaćena šteta nastala uslijed posljedica skrivenog nedostatka ili umora materijala na trupu ili strojevima broda, ali se iz osiguranja isključuje popravak i/ili zamjena materijala ili dijelova na kojima je nedostatak utvrđen (čl. 3. st. 2. t. 9. Uvjeta). Tužitelj od tuženika niti ne potražuje štetu koja se odnosi na popravak odnosno zamjenu dijelova na kojima je navodno skriveni nedostatak utvrđen (radilica).

Iz navedenih razloga, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da ne postoji razlog za tužnikovu uskratu isplate iz osiguranja po čl. 20. st. 7. Uvjeta osiguranja.

Tužitelj je u skladu s odredbom čl. 720. PZ-a i čl. 28. Ugovora, prilikom podnošenja zahtjeva za naknadu štete, osiguratelju pružio sve relevantne podatke i dostavio raspoloživu dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje naravi, uzroka, opsega i visine štete te ostalih okolnosti na temelju kojim se može utvrditi ili barem učiniti vjerojatnim njegovo pravo na naknadu iz osiguranja. Iz sadržaja tuženikovog odgovora na prijavu štete, sasvim je jasno kako mu je tužitelj dostavio i predmetni nalaz i mišljenje sudskog vještaka, kojeg niti tada, kao niti do zaključenja glavne rasprave, nije osporio.

Dakle, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda kako osiguratelj nije dokazao (niti je to pokušao učiniti) postojanje okolnosti koje bi mu dale pravo na uskratu isplate iz osiguranja. Napominje se i to kako on nije dokazao niti to da je u skladu s Uvjetima osiguranja (čl. 29.) nakon primitka pisane prijave štete obavio uviđaj i procjenu štete.

Odredbom čl. 712. i 730. PZ-a propisano je da se u slučaju oštećenja osiguranog predmeta, iz osiguranja naknađuje šteta u visini troškova nužnih za popravak i dovođenje osiguranog predmeta u prvobitno stanje, ne iznad osigurane svote. Na navedeni iznos, tužitelju pripadaju i zakonske zatezne kamate u skladu s čl. 919. st. 1. ZOO-a.

Pravilna je i zakonita i odluka o parničnim troškovima, kako po osnovi tako i po visini (čl. 154. i 155. ZPP-a).

Slijedom navedenog, primjenjujući odredbu iz čl. 368. ZPP-a, tuženikova žalba je odbijena i pobijana presuda potvrđena.

U Zagrebu 12. listopada 2010.

SUDAC
BRANKA ĆIRAKOVIĆ, v.r.

Za točnost otpravka
ovlašteni službenik

BRANKICA CURMAN